

Dwaalspoor naar temperatuur in afvaloven

HARLINGEN – De verbrandingstemperatuur van de afvaloven - een belang-rijk gegeven met het oog op dioxines - is nog altijd in nevelen gehuld. Dat blijkt uit een slepende rechtszaak tussen de provincie Fryslân en Afvaloven Nee/Groep Sarolea. De zaak is het gevolg van een steekproef van de HC in de control room van de afvaloven. Daar bleek dat de temperatuur onder het mi-nimum dook. Omrin leverde vervolgens verwarrende en onleesbare informa-tie. De rechtbank heeft Omrin gesommeerd leesbare informatie te verstrek-ken. De zaak doet advocaat Henri Sarolea denken aan 'sjoemelsoftware', nu experts van de rechtbank vraagtekens zetten bij de meetapparatuur van Om-rin. Sarolea: “Wij vinden deze vaststellingen zéér ernstig en anders dan bij bijvoorbeeld Volkswagen gaat het hier ook nog eens om een overheidsbedrijf dat lijkt te knoeien met de software.”

De zaak gaat terug naar een bezoek van de HC aan de afvaloven in maart 2014. Aanleiding voor dat bezoek was de dis-cussie over de verbrandingstemperatuur en het continu meten van dioxines. Bij een te lage temperatuur kunnen er di-oxines vrijkomen en daarom is er de ‘2 seconden-regel’: de rookgassen moeten in de naverbrandingszone minstens twee seconden een temperatuur hebben van 850 graden Celsius. De HC vroeg naar de relevante tempe-ratuurmeting en uit een steekproef bleek dat de temperatuur in februari 2014 lan-gere tijd onder de 850 graden zat. “Nat afval”, was de verklaring, en het artikel dat in de HC verscheen werd van tevoren goedgekeurd door Omrin.

Afvaloven Nee en Groep Sarolea vroe-gen de provincie Fryslân, naar aanleiding van het artikel, in te grijpen. Vervolgens kwamen Omrin, de Friese milieudienst (FUMO) en de provincie met tegenstrij-dige en verwarrende verklaringen. Deze zijn deels herzien, en spelen nog steeds een rol in de rechtszaak. Evenals nat af-val, of in ieder geval afval met een lagere stookwaarde. Omrin heeft al enkele jaren te maken met een afvalstroom met een flink lagere stookwaarde dan verwacht. “Mogelijk is er structureel een veel lagere temperatuur op het 2 seconden-niveau”,

stelt Sarolea. Omrin heeft verklaard dat het rekenmodel voor de temperatuurbepaling rekening houdt met verbranding van afval met een lagere stokwaarde. Om dat duidelijk te krijgen, hebben deskun-digen van de rechtbank Omrin verzocht dat rekenmodel te tonen. Zij vroegen om informatie van de leverancier van de ap-paratuur, maar afvaloven-directeur Seerp Bosch stuurde een mail met een eigen omschrijving, met deels onleesbare in-formatie. Vervolgens weigerde hij een leesbare versie te leveren, maar de recht-bank heeft hem gesommeerd dat wel te doen. Sarolea heeft het gemeentebestuur van Harlingen gevraagd om bij Omrin aan te dringen op openheid.

Overigens heeft de HC naar aanleiding van de steekproef de FUMO vorig jaar gevraagd of de meetapparatuur geijkt zou moeten worden in verband met het natte afval. De FUMO stelde toen dat de temperatuurbepaling niet afhankelijk is van het soort afval. Precies het omge-keerde dus van wat Omrin naar voren brengt, evenals de deskundigen van de rechtbank. Zij stellen dat een nieuwe verificatiemeting met kalibratie van de meetapparatuur en het rekenmodel voor de hand ligt. Omrin geeft geen commentaar zolang de zaak onder de rechter is.

Omrin: continue dioxine-meting overbodig maar welkom

HARLINGEN - Als de gemeente Harlingen continu dioxine-metingen wil laten doen, is zij welkom bij de afvaloven. Dat stelt Seerp Bosch, ma-

in de krant en evenmin op de foto. “Van- wege de gevoeligheid, we willen priva- cy en werk graag gescheiden houden”, zegt hun leidinggeve, die ook niet met zijn naam wordt genoemd. Het is de kwestie van de dioxine-metingen op de afvaloven. De afvaloven-directeur Seerp Bosch stuurde een mail met een eigen omschrijving, met deels onleesbare in-formatie. Vervolgens weigerde hij een leesbare versie te leveren, maar de recht-bank heeft hem gesommeerd dat wel te doen. Sarolea heeft het gemeentebestuur van Harlingen gevraagd om bij Omrin aan te dringen op openheid.

Artikel in de HC over de steekproef. Afvaloven-directeur Seerp Bosch noemde het continu meten van dioxine stedijs overbodig en een verspilling van gemeen-schapsgeld.

Johan Erents 80 jaar

HARLINGEN – Johan Erents, raadslid voor OPA, vierde vorige week woensdag zijn 80e verjaardag. Burgemeester Roel Sluiter en griffier Hanna Jansen feliciteerden hem met bloemen. (Foto: HC - Joachim de Ruijter)

Geen regels voor houtkachels

De gemeente Harlingen wil geen strengere regels voor houtkachels – zoals de GGD die graag zou zien – maar meer voorlichting. “Door op een aantal punten te letten, kun je overlast en gezondheidsklachten door rook van hout-kachels voorkomen of beperken.”, aldus het college van B en W.

Uit onderzoek van de drie noordelijke GGD'en blijkt dat rook van houtkachels schadelijk kan zijn voor de gezondheid.

Het onderzoek werd uitge-voerd bij gezinnen met ernstige klachten over houterook van hun bureu. Daar bleek dat de hoeveelheid fijnstof groter was dan de advies-waarde van de World Health Organization. Verder kwam naar voren dat regelgeving tekort schiet om het probleem aan te pakken.

De GGD wil daarom steviger wet- een regelgeving zodat rookoverlast aange-pakt kan worden. “Aanscherpen regel-geving is vaak niet nodig, past niet in het uitgangspunt van dereguleren en kan zelfs tot ongewenste situaties lei-den”, is de conclusie van het college van B en W, dat de GGD gaat vragen het ac-cent op voorlichting te leggen. In de gemeente Harlingen zijn er één à twee klachten per jaar, schrijft het col-lege aan het CDA, dat vragen over hout-rook stelde. Volgens het college leidt een goed gesprek bijna altijd tot het wegnemen van klachten. Regelgeving kan bovendien tot ongewenste situaties leiden, meent de gemeente. “Zo kan bij-voorbeeld het regelen dat schoorstenen

verplicht hoger moeten tot onwenselij-ke situaties in het stadsgedicht leiden.”

OV op oudejaarsavond

* Op oudejaarsavond rijden de bus-sen en treinen van Arriva tot omstreeks 20.00 uur. Tijdens nieuwjaarsdag geldt de zondagdienstregeling.

Nieuwjaarsborrel Midlum

* Op zaterdag 9 januari is er een nieuw-jaarsborrel in dorpshuis De Spil, vanaf 16.00 en de geplande eindtijd is 20.00 uur.

Nachtvliegen

* F-16 vliegers van de vliegbasis Leeu-warden gaan vanaf maandag 11 januari verder met hun avondvliegprogramma. In de weken 2, 3, 6, 7, 8, 12 en 13 trainen de jachtvliegers zowel boven land als boven zee. Bij duisternis vliegen F-16 vliegers met nachtzichtapparatuur. De bemanning ziet door deze helderheids-versterkers alles in groentinten en het zicht is beperkt, vergelijkbaar met het zicht door twee kokers. Om hun vaar-digheden op peil te houden (missies zo-als in het Midden-Oosten worden veelal in het donker uitgevoerd) is het trainen bij duisternis noodzakelijk. Voor vragen en eventuele geluidhinderklachten kunt

Samen sterk

HARLINGEN – De sleepboten Jenny, Theo en Anita van Sleepdienst Tuinman brengen de dag voor Kerstmis het imposante 135 meter lange vrachtschip 'Prince of Sound' uit Monrovia veilig de haven van Harlingen binnen. (Foto: HC - Henry Drost)

Dioxine-onderzoek afvaloven: verhoogde uitstoot in oktober

HARLINGEN – De derde meting van het dioxine-onderzoek bij de afval-oven leverde verhoogde waarden in dioxine op. Het gaat om de meting van de maand oktober. Als de hoge gemeten waarden juist zijn, werd in deze ene maand anderhalf maal zoveel uitgestoten als de norm voor een heel jaar. De Begeleidingsgroep, de gemeente Harlingen en de provincie Fryslân melden in een gezamenlijk persbericht dat zij zijn geschrokken van de uitslag. Zij willen zo snel mogelijk weten of de gemeten waarden kloppen en wat de oorzaak is. Volgens de GGD gaat het om een incident en is er geen gevaar voor de volks-gezondheid. Stichting Toxicowatch bestrijdt dat en stichting Afvaloven Nee pleit voor onmiddellijke sluiting.

Door Gijs van Hesteren

De afvaloven stootte in oktober 0,159 nanogram (één miljardste van een gram) dioxines per kubieke meter lucht uit. De maximale jaaruitstoot voor de REC is vastgesteld op maximaal 0,100 nano-gram per m3. Omrin geeft twee mogelij-ke verklaringen: meetfouten of een sto-ring. Volgens de directie blijft Omrin dit jaar onder de zestig storingsuren per jaar en dat valt binnen de vergunning. Omrin onderzoekt de verhoogde uitstoot intern en verwacht binnen een maand met de

uitkomsten te komen. De Begeleidingsgroep, de gemeente en de provincie hebben de Friese Uitvoe-ringsdienst Milieu en Omgeving, kort-weg FUMO, opdracht gegeven de meting nogmaals te analyseren, om even-tuele fouten uit te sluiten. De uitkomst verwachten zij medio januari. De REC heeft toegezegd alle relevante gegevens, zoals de verbrandingstemperatuur en storingen, aan te leveren.

Gedeputeerde Michiel Schrier van de provincie Fryslân stelt dat het belang van het dioxine-onderzoek nu zeer duid-lijk is. “We moeten zo snel mogelijk weten wat er in oktober bij de REC aan de hand is geweest, zodat we kunnen kijken welke maatregelen er genomen moeten worden.” Voorzitter Polhuis van de Begeleidingsgroep: “Deze maande-lijkse continuïteiten geven een beter en sneller beeld van de dioxine-uitstoot dan de kortdurende jaarlijkse metingen die tot voorheen werden gedaan.” Wethouder Harry Boon van de gemeente Harlingen: “Gemeente en provincie zit-ten er bovenop. Als we de oorzaak weten kunnen we maatregelen nemen, zodat dit in de toekomst niet weer voor kan komen.”

Volksgezondheid

GGD Fryslân: “Omdat de meetresultaten uit november geen bijzondere afwijking laten zien, lijkt er geen sprake te zijn van een structureel probleem. De volksge-zondheid is naar verwachting niet in het geding geweest. Een eventuele tijdelijke overschrijding betekent niet dat er groot risico bestaat. Voor de gezondheid gaat het dan om de hoeveelheid die iemand in de loop van de jaren alle dagen binnen krijgt in het voedsel. Het RIVM is ge-vraagd nieuwe grasmonsters te nemen. Via roetdeities kunnen dioxines name-lijk in de leefomgeving terecht komen op bijvoorbeeld rassen.”

Abel Arkenbout van stichting Toxicowatch heeft in deze krant en elders al meerdere malen betoogd dat dioxine een sluipend gif is, dat zich ophoopt in or-ganismen. Inmiddels heeft hij zitting in twee commissies: de Begeleidingsgroep en de Deskundigengroep.

“Waar ik de meeste moeite mee heb, is het bagatelliseren. Dat is echt wish-ful thinking. Vooral van de overheid, die grote belangen heeft in de verbrand-ingsoven. Enigszins storend vind ik de opstelling van de GGD, die namens de overheid het woord voert in gezond-heidszaken. Het lijkt erop dat de GGD onrust rondom de REC verschrikkelijk vervelend vindt. De gemeenteraad in Harlingen laat zich door de GGD voor-lichten. De GGD vertelt daar niet dat wereldwijd allang is afgesproken dat de uitstoot van dioxine over een paar jaar tot nul teruggebracht moet zijn.” “Vanuit de Begeleidingsgroep zijn we nu bezig met een onderzoek naar de oor-zaken, in samenwerking met de FUMO.

Als de uitstoot werkelijk zo hoog is ge-weest heeft dat ernstige consequenties. De discussie staat intussen behoorlijk op scherp. Nog nooit heb ik zo vaak de term ‘preventieve sluiting’ horen gebruiken op zo hoog niveau. Dat bewijst wel dat er terdege wat aan de hand is. Ik ben er gerust op dat de Begeleidingsgroep en de Deskundigengroep op een goede manier om zullen gaan met het vervolg.”

De GGD geeft desgevraagd aan dat de provincie Fryslân in deze kwestie de woordvoerder is. Lisanne Haarsma van de afdeling voorlichting van de provincie: “We zijn echt geschrokken. Er vindt vervolgonderzoek plaats. Het kan even duren voordat de resultaten bekend zijn. Zodra we weten of de metingen kloppen zullen we maatregelen nemen.”

Preventief handhaven

Hans Gillissen van stichting Afvaloven Nee stelt in een persbericht: “Dat deze afvaloven een onbetrouwbare en goed-koop installatie is wisten we. Dat Om-rin amateuristisch en onverantwoord handelt, hebben onafhankelijke rappor-ten ondertussen aangetoond. Maar dat de afvaloven zonder noemenswaardige storing in één maand zoveel dioxine uitstoot, heeft zelfs ons doen schrik-ken. De provincie sust iedereen met de veronderstelling dat er geen gevaar is voor de volksgezondheid. Het zou bet-ter zijn dat zij eerst garandeert dat een dergelijke dioxine-uitstoot niet weer gebeurt. Tot die tijd zou de omgeving rondom de afvaloven tot verboden gebied verklaard moeten worden. Of nog beter: preventief handhaven en de oven sluiten.”

Overwinteren aan de rand van de Waddenzee

Zeilcharteren is en blijft seizoenswerk, tenzij je je toevlucht zoekt tot tropi-sche wateren. Wat doen de mensen van de Harlinger bruine vloot als de win-ter zich aandient? Gaan zij rentenieren? Zitten zij te kniezen bij een houtka-cheltje in de roef? Hoe gaat het eigenlijk met de zeilpassagiersvaart? Zien de schippers nog toekomst in hun vak? De HC gaat op onderzoek in de grootste charterhavens van Europa, en ontdekt dat er net zoveel verschillende antwoor-den zijn als schippers.

Tekst en foto's: Gijs en Inge van Hesteren

Prachtig klippervlootje Nico Goeres (35) en Alida Beekhuizen

(26) varen samen met de tweemastklip-per ‘Poseidon’ (1903, Duivendijk, Papendrecht). Het schip ligt afgemeerd in de Zuiderhaven. “We wonen aan boord, met heel veel plezier. In 2003 ben ik naar Nederland gekomen en in 2006 voer ik mijn eerste seizoen als schipper. Sinds 2014 zijn we mede-eigenaar van de Po-seidon. Intussen hebben we twee kinde-ren, Johan van tien maanden en Lasse, die binnenkort vier jaar wordt. De we-reld aan boord wordt hem straks te klein. We willen dat hij de echte wereld leert kennen en niet opgroeit tussen de gasten. Daarom verhuizen we komend jaar naar een huisje aan de vaste wal.”

“We verheugen ons op de winter. We merken dat ons gezinsleven te lijden heeft van het varen. Als je een volbezet seizoen vaart ben je je privéleven kwijt, hoe leuk het ook is met de vaste klan-ten. Ons gezinnetje is belangrijk voor ons; we willen daar meer aandacht aan besteden. We beleven toch al een wee-moedige week; ons hondje Motje is net

overleden. Vanaf mijn eerste schreden in de chartervaart was hij bij me.” “Natuurlijk, het is altijd een rekensom-metje, maar een baan erbij voor de win-ter, dat lukt niet. De Poseidon is goed geboekt, het moet lukken. We doen liever elke winter iets extra's voor de gasten. Nieuwe lampen, andere schilde-rijen of foto's aan de wanden, in ieder geval moet alles tip top in orde blijven. Daarnaast hebben we een hele onder-houdslijst klaarliggen. We gaan er bal-last uithalen, voor minder diepgang en meer snelheid. Iedere winter doen we al het binnenakwerk. Dat staat bij elkaar voor twee maanden werk. In het voor-jaar beginnen we aan het buitenwerk.” “Waar willen we over tien jaar staan? We hopen dat het schip tegen die tijd bijna helemaal van ons is. De zwaarste periode hebben we dan achter de rug. De komende jaren willen we elkaar als schipper afwisselen. Nu nog even niet. De kinderen hebben als peuters echt een moeder nodig. We blijven varen voor Zonnwind Charters. Een klein en over-zichtelijk kantoor. Frans Fisher heeft onlangs de Aldebaran aangekocht. Zijn zoon Frank gaat er als schipper mee varen. Samen met de Passaat hebben we een prachtig vlootje met drie mooie klippers.”

Lees verder op pagina 3.

Het schipperspaar Nico Goeres en Alida Beekhuizen, met hun kinderen Lasse en Johan.

Waddenweerbericht

Oudejaarsnacht meest droog

December is recordwarm en sluit geheel in stijl oudejaarsdag af met temperaturen rond 10 graden. Dus warm voor de tijd van het jaar. Van-nacht en morgen is het droog met een koude en krachtige tot harde wind uit zuid tot zuidoost. Morgen overdag 8 of 9 graden.

Voor een uitgebreid weerbericht zie pagina 8.

't Brakke Sootsje in 't Skûtsje

HARLINGEN – Café 't Skûtsje organiseert op vrijdagmiddag 1 ja-nuari vanaf 17.00 uur een muziek-middag met diverse muzikanten. Voornamelijk jonge bands, die het nieuwe jaar in zullen luiden onder de naam 't Brakke Sootsje. De entree is gratis.

Leesgroep Geschiedenis

HARLINGEN - Op dinsdag 26 januari 2016 is er een informatiebijeenkomst in de Harlinger bibliotheek over de start van een leesgroep geschiede-nis. Het initiatief komt van de lande-lijke organisatie Senia, samen met de bibliotheek.

Leesgroepen geschiedenis maken een keuze uit een geverieerde boekenlijst, opgesteld door histo-rici. De lijst bevat boeken over historische thema's, van de vroege oudheid tot de geschiedenis van de 20e eeuw. De boeken worden besproken aan de hand van lees-wijzers met discussievragen die het gesprek in de leesgroep hou-vast bieden. Meer informatie over de werkwijze is te vinden op Fout! De hyperlinkverwijzing is ongedig.. Wie belangstelling heeft is welkom op 26 januari om 10:30 uur in de bieb op Voorstraat 52.

Bent u verhinderd maar heeft u wel belangstelling, meld dit dan bij Stichting Senia via 0570-562656 of info@senia.nl.

Harlinger Nieuwjaarsduik

HARLINGEN – Burgemeester Roel Sluiter geeft op vrijdag 1 januari om 14.00 uur het startschot voor de Harlinger Nieuwjaarsduik. Inschrij-ven kan op die dag vanaf 13.00 uur bij strandpaviljoen 't Zilt. Na de duik: opwarmen met winterse lekkernijen en gezelligheid!

Organisatoren Karen Brugman en Willard van Grootveld hopen op een nog groter succes dan vorig jaar, toen er bijna 350 mensen meededen aan de nieuwjaars-duik. Elke deelnemer ontvangt bij de 'beachbar' een oorkonde, de oranje Unox muts, een hete chocomel of glühwein en een kom warme snert. Deelname kost twee euro per persoon en de opbrengst van de nieuwjaarsduik gaat naar KNRM Harlingen, die tijdens de duik een oogje in het zeil houdt.

Deelname aan de duik is op eigen risico en kinderen tot 12 jaar mogen alleen met een oudere begeleider meeduiken.

Abonnement?

Ja, ik neem nu een jaarabonnement en ontvang gratis een 3D-geprinte miniatuur van de Stenen Man.

Naam:.....

Adres:.....

Postcode:.....

Plaats:.....

IBAN-nr:.....

Handtekening:.....

Abonnementsprijs per kwartaal € 16,75 (per incasso). Postabonnees betalen € 25,50 per kwartaal.

Stuur deze bon aan Adm. Harlinger Courant Antwoordnummer 300, 8800 XT Harlingen Of online via www.harlingercourant.nl